

เทศน์เช้า วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ธรรมะคือสังขาร สังขารเป็นแก่นของชีวิต เป็นแก่นของจักรวาล เป็นแก่นของโลก แก่นของจักรวาล เห็นไหม กามภพ รูปภพ อรูปภพ ใครเป็นคนไปเกิด แก่นของโลก โลกมีแก่นของโลก แก่นของโลก โลกมันหมุนไป โลกเป็นสมมุติไง แต่จิตมันสำคัญมากกว่า ความรู้สึกของคนสำคัญมากเลย เพราะความรู้สึกของคนเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะโดยที่อวิชาปิดหัวใจไว้ ปิดดวงตาใจไว้ พอปิดดวงตาใจถึงไม่รู้ ถึงได้เวียนว่ายตายเกิดไง แต่เพราะคนเรามีความปรารถนา ทำคุณงามความดี

คุณงามความดี คนเรามีแรงปรารถนาทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดี มนุษย์สมบัติ ถึงได้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ อวิชา อวิชาความไม่รู้มันมีดบอด มันมีดบอดนะ สิ่งใดที่มันพอใจ นั่นล่ะคือตัดหาความทะยานอยาก คือกิเลส กิเลสมันปิดหูปิดตา ปิดหูปิดตาให้เวียนว่ายตายเกิด ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ไง แก่นของชีวิตไง นี่แก่นของชีวิต

เกิดมาแล้ว จะมั่งมีศรีสุข ทุกข์จนเข็ญใจเหมือนกัน ทุกข์จนเข็ญใจมันก็มีทุกข์เหมือนกัน จะร่ำรวยสุขขนาดไหนมันก็เศร้าหมอง เห็นไหม ในสโมสรสันนิบาตทุกดวงใจว่าแห้ว ในการเลี้ยงอาหารกัน กำลังรื่นเริงอยู่นั่นนะ แต่ทุกดวงใจว่าแห้ว เพราะมันต้องกลับบ้านไง มันต้องกลับไปสู่มไฟสู่มขอนในใจนั่นไง ถ้าไฟสู่มขอนในใจ ถ้าคนไม่เข้าใจ คนไม่เคยเจอภัยพิบัติ คนมันก็ไม่รู้ว่าภัยพิบัติมันจะเกิดรุนแรงขนาดไหน คนอยู่ริมชายทะเล คนอยู่ที่ถ้ำคูมรสุม มันพัดขึ้นมา มันพัดบ้านเรือนพังไปหมด เขาต้องพยายามซ่อมแซมดูแลรักษาบ้านเรือนของเขา เพราะคลื่นลมมันแรง มันพัดมาตลอด

เวลาแผ่นดินไหว คุลี เด็กญี่ปุ่นมันจะฝึก มันจะรู้เลย พอเขากดกริ่ง เขาเตือนภัย มันจะมุดเข้าใต้โต๊ะเรียนหนังสือมันเลยละ เพราะเขาฝึกมันไว้ เห็นไหม คนถ้าไม่เคยเจอภัยพิบัติ มันไม่รู้

ว่าภัยพิบัติมันจะให้ผลรุนแรงขนาดไหน ทรัพย์สมบัติทั้งหมดจะล่มสลาย ชีวิตต้องตาย นี่คนเห็นภัยพิบัติ ถ้าเห็นภัยพิบัติ เขาพยายามจะฝึกฝน เขาพยายามจะดูแลรักษา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราฟังธรรมๆ เรื่องของชีวิตใจ เรื่องของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มั่นรุนแรงมาก มั่นรุนแรง รุนแรงจนคนถึงกับฆ่ากัน แย่งชิงกัน เพราะอะไร เพราะว่าทฎฐิมานะ ในหัวใจ ถ้าในหัวใจ ถ้าเราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาธรรมะเพื่อเหตุใด

ให้คิดถึงคนอื่นก่อน ให้คิดถึงจิตสาธารณะ คุณสิ พ่อแม่คิดถึงลูก พ่อแม่ คุณญาติพี่น้องคิดถึงญาติพี่น้องของเรา อยากให้ญาติพี่น้องของเราอยู่ร่มเย็นเป็นสุข ถ้าญาติพี่น้องในครอบครัวอยู่ร่มเย็นเป็นสุข เรามีความสุขไหม ถ้าครอบครัวของเรามันมีแต่ความกระทบกระเทือนกัน ครอบครัวของเรา ญาติพี่น้องของเรามาเจอหน้ากันที่ไรก็บ่นแต่ความทุกข์ๆ ให้เราฟัง เรามีความสุขไหม นี่ไง ถ้าทุกคนมีความสุขแล้วเราก็มีความสุขด้วย แต่ถ้าเราจะมีความสุขๆ เราคิดว่าเราจะทำอะไร เราจะค้นคว้าของเรา จะทำอะไร แล้วไม่คิดถึงสภาวะรอบข้างเลย มันเป็นไปได้หรือ มันเป็นไปได้ไม่ได้ เห็นไหม ถ้าสังคมร่มเย็นเป็นสุข สมณะชีพราหมณ์ได้มีโอกาสประพฤติปฏิบัติ นี่ถ้ามีโอกาส

แต่ถ้าคน เวลาคนมันตื่นไฟ คุณสิ มันตื่นไฟ มันมีสิ่งใดมันตื่นตูม ถ้ามันตื่นตูมมันก็ทำให้วุ่นวายไปหมด เวลาเกิดภัยพิบัติ ใครมีสติปัญญา ใครมีสติปัญญาจะเอาตัวรอดได้ ใครมีสติปัญญานะ ถึงมันจะรุนแรงก็ทำให้มันเบาบางลงได้ ถ้ามันรุนแรง เราก็ค้นคว้าด้วยสติ ด้วยสติด้วยปัญญาของเรา พวกมันหลบพวกมันหลีกเลี่ยงเพื่อเอาชีวิตนี้รอด นี่ไง สัจธรรมๆ เราว่าสัจธรรม เราเข้าใจสัจธรรม เราก็ตื่น จะเอาจริงเอาจัง

เอาจริงเอาจังมันจริงจังภายใน เห็นไหม เวลาคน วัตรปฏิบัติของเขา เขามีสติปัญญาของเขา ที่อยู่ของสมณะชีพราหมณ์เขาต้องการความสงบความสงบ เราไปในวัดในวา เราต้องเคารพสถานที่

สถานที่ที่ต้องไปเคารพมันทำไม มันก็อิฐปูนหินทราย อิฐปูนหินทรายมันก็มีอยู่ทั่วโลก ใครเหยียบอยู่นี่ก็อิฐทรายหินปูน ต้องไปเคารพมันทำไม สถานที่ เคารพมันทำไม

สถานที่ บ้านเรือนของเรามันก็อิฐปูนหินทรายเหมือนกัน แต่เพราะเราทึบ เพราะทึบเรา ไม่สะอาดบริสุทธิ์ เพราะที่อยู่ของเราอยู่กันแบบโลก มันก็เหมือนอยู่กันแบบพื้นแบบไฟ มันก็ เผลอนไง

ที่อยู่ของสมณะชีพรามณ์มันก็อิฐปูนหินทรายเหมือนกัน แต่เขามีศีลมีสัจย์ของเขา ถ้า เขามีศีลมีสัจย์ของเขา คุณิ เวลา ก่อนเข้าพรรษา พระเข้าพรรษาเขาก็อธิษฐานรุดงค์ของเขา ใครจะ มีกติกากักห้ามหัวใจอย่างไรบ้าง เขาก็อยู่อิฐปูนหินทรายเหมือนกัน แต่เขามีศีลมีธรรม ถ้ามีศีลมี ธรรม สถานที่นั้นเป็นสถานที่ของผู้มีศีลผู้มีสัจย์เขาอยู่กัน ถ้าสถานที่ผู้มีศีลมีสัจย์ เราเข้าไป เรา ควรจะสงวนกิริยาของเรา เราอย่าทำให้มันกระทบกระเทือนเขา เรามาทำบุญๆ ทำบุญๆ เพื่อ อะไร? ทำบุญเพื่อบุญของเรา แล้วกระทบกระเทือนเขาใหม่ ถ้ากระทบกระเทือน “ก็มาทำบุญนะ ก็มาทำบุญนะ”

บุญมันคือความสุขของใจ อยู่ที่ไหนก็ทำได้ เวลาอยู่บ้านอยู่เรือนของเรา เราเข้าห้องพระ ของเรา เราก็กทำสำรวมระวังของเรา เราก็กกำหนดพุทโธของเรา นี่บุญกิริยาวัตถุ เราจะนอนตีแปด อย่างไรก็ได้ เราจะอยู่ความสุขอย่างไรก็ได้ ทำไมเราต้องนั่งขัดสมาธิ เราต้องมากำหนดพุทโธ ทำไมเราต้องมานั่งบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุญกิริยาวัตถุ เราบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าเลย บุญที่ไหนมันก็ทำได้ ถ้าทำบุญ แต่ถ้าจะทำให้หูตาสว่าง ถ้าหูตาสว่าง ทำไมต้องมีสัป ปายะ ๔ หมู่คณะเป็นสัปปายะนะ เราไปที่ไหนก็แล้วแต่ ความรู้เราเหมือนกัน ความเห็นเรา เหมือนกัน เราคุยกันเข้าใจได้ง่าย นี่หมู่คณะเป็นสัปปายะ

อาหารเป็นสัปปายะ อาหารที่ได้กินแล้ว อาหารที่ได้ฉันแล้ว อาหารที่ได้ทานแล้ว ทาน แล้วไปนั่งสมาธิแล้วมันตื่นตัว นี่อาหารเป็นสัปปายะ ไม่ใช่อาหารเป็นสัปปายะ กินอร่อย กินอิม นอนอุ่น อาหารเป็นสัปปายะ ใช้น้ำมันหมู เขาไว้เลี้ยงหมู พอถึงเวลาแล้วเขาจะเชือด

แต่เราเป็นนักบวช เราเป็นนักปฏิบัติ เรากิน เราฉันก็เพื่อดำรงชีวิตเท่านั้นแหละ นี่เป็นสัป ปายะ พอสัปปายะ เต็มไปนั่งสมาธิแล้ว ไปทำความเพียรแล้วมันไม่โงกไม่ง่วง นั่งสมาธิแล้วมัน ไม่เกิดโรคภัยไข้เจ็บ นี่อาหารเป็นสัปปายะ

หมูกณะเป็นสัปปายะ ครูบาอาจารย์เป็นสัปปายะ ถ้าเป็นสัปปายะ ครูบาอาจารย์เป็นสัปปายะ ท่านพยายามจะชี้หน้า ท่านพยายามจะเป็นตัวอย่างแบบอย่างชักนำให้เราขึ้นไป จิตใจที่สูงกว่าดึงจิตใจที่ต่ำกว่าขึ้นมา ไอ้จิตใจที่ต่ำกว่านะ โอ๊ย! นู่นก็ดี นี่ก็ดี นู่นสุดยอดไปหมดเลย แล้วครูบาอาจารย์บอกว่าละมันๆ ละมันได้อย่างไร ก็ของมันดีๆ ทั้งนั้นไปละมันได้อย่างไรละ ก็ของมันดีๆ ทั้งนั้นมันถึงได้พะรุงพะรังอยู่ในหัวใจใจ แล้วเวลามันทุกข์มันยากในหัวใจมันดีไหมละ

ที่เราประพฤติกฎปฏิบัติกัน อุตตสมบัติ สมบัติในหัวใจ ถ้าสมบัติในหัวใจมันปล่อยมันวางของมันได้ มันปล่อยวางอย่างไรละ มันปล่อยวางก็บอกให้มันปล่อยใช้ไหม ถือของอยู่ ปล่อย มันก็ปล่อย แต่เวลามันทุกข์มันยากมันไม่ปล่อยหรือ มันมีแต่ความทุกข์ความยากอยู่นั่นนะ มันยังคิดยิ่งตอกย้ำ ทำไมคนอื่นเขาทำแล้วได้ดี ทำไมเราทำไม่ได้ดี ทำไมคนอื่นเขาดีไปหมดเลย ทำไมเราทุกข์อยู่นั่นนะ ทำไมมันไม่ปล่อยละ นี่ไง ก็บอกให้มันปล่อยวาง ก็เห็น ก็มันดีใจ ก็มันดี นี่ดีดี และดีชั่ว

ถ้าเป็นสังฆกรรมความจริงของเรา ครูบาอาจารย์เป็นสัปปายะ สถานที่เป็นสัปปายะมันก็ต้องมีความสงบสงัด เวลาเราจะเอาความจริงของเรา อุตตสมบัติ อุตตสมบัตินะ สิ่งที่เป็นวัตถุข้าวของเงินทอง สิ่งที่เป็นอาหาร โยมชวนขวยหามาด้วยน้ำพักน้ำแรง ขวนขวยหามา ได้ ๕ ได้ ๑๐ มาถวายผู้ทรงศีล ได้ ๕ ได้ ๑๐ มาถวายพระ แล้วพระฉันอาหารของเขาแล้ว เขาถวายพระแล้วมีผลบุญอะไรให้เขาละ ฉันอาหารของเขาแล้ว เราทำความเพียรใหม่ เรานั่งสมาธิภาวนาใหม่ เราทำเพื่อประโยชน์กับเขาใหม่ ของเขาจะมีประโยชน์ขึ้นมาใหม่

เราส่งเสริมกันในปัจจุบันนี้ เราพยายามส่งเสริมกันนะ เด็กยากไร้ เด็กต่างๆ ให้มีการศึกษา ให้ต่างๆ ให้เขามีอาชีพของเขาได้ เราส่งเสริมเขาตลอด แม้แต่เด็ก แม้แต่ทางโลกเขายังส่งเสริมกันเลย แล้วเราไปวัดไปวา เราส่งเสริมใหม่ ถ้าเราส่งเสริม ไปวัดแล้วเราอย่าไปกระทบกระเทือนในวัดนั้น เราพยายาม

ถ้าวัดไหนทางโลกเขามีมหรรสพสมโภช อันนั้นมันเป็นประเพณี ประเพณีเราก็ไปครีครึ้นกับเขา แต่ถ้าวัดปฏิบัติเขาไม่มีอย่างนั้นหรือ เขาไม่ทำกันอย่างนั้น ถ้าวัดปฏิบัติเขา จะเอาความสงบจากภายนอก นี่สถานที่เป็นสัปปายะ สถานที่สงบสงัด สมณะชีพราหมณ์ถึงได้มีโอกาสปฏิบัติ ถ้าเขาจะมีโอกาสปฏิบัติ เสียงนั้นกระทบไปหมด เสียงที่เข้ามากระทบไปทั้งนั้น

แล้วเสียง เห็นใหม่ รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ถ้าคนประพฤติปฏิบัติได้ รูป รส กลิ่น เสียง สักแต่ว่ารูป รส กลิ่น เสียง แต่มันก็รำคาญ มันรำคาญ

คุณติ เวลาหมา ท้าวโฆสกเขาเป็นสุนัขนะ เวลาเขาไปนิมนต์พระปัจเจกพุทธเจ้ามาฉันที่บ้าน ถึงเวลาที่ไปเห่า ถึงเวลาที่ไปคาบมา ไปดึงมา มาฉัน ด้วยความผูกพัน ด้วยความเคารพบูชา มาก เวลาออกพรรษาแล้วพระปัจเจกพุทธเจ้าจะออกธุดงค์ไป มันรักมันผูกพันของมัน มันหอนจนมันตายเลยละ พอมันตายไป ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นเทวดาที่เสียงเพราะที่สุดเลย เขาเรียกชื่อว่า ท้าวโฆสก

ฉะนั้น เวลาทับศัพท์มาเป็นปัจจุบันนี้ เขาว่าโฆสกๆ เขาจะเสียงเพราะไง เสียงเพราะ นั่นเสียงหมานะ โฆสกๆ เสียงหมา แต่หมานี้มีคุณธรรม มันไปเกิดเป็นเทวดาแล้วเสียงมันเพราะมาก เพราะมันใช้เสียงมันทำประโยชน์ไง

แต่ถ้าเราไปกระทบกระเทือน เสียงเราไปกระทบกระเทือนมันจะเป็นประโยชน์ใหม่ เขาจะทำคุณงามความดีกัน เขาจะทำต่างๆ กัน เราไปกระทบกระเทือนเขามันเป็นประโยชน์ใหม่ ทั้งๆ ที่เราทำบุญๆ นี้แหละ ทำบุญก็คือทำบุญ แต่บุญมันต้องต่อเนื่องกันไป มันกิริยาไง เห็นใหม่ไม่ตื่นไฟ ถ้าคนที่เขาไม่ทำเลย เขาไม่สนใจเลย เขาก็ไม่รู้เลยนะว่าอยู่บนโลกมันจะมีภัยพิบัติ ถึงเวลาแล้วนะ มันเกิดแผ่นดินไหว เกิดวาทภัย เกิดต่างๆ โลกนี้มันมี อยู่ในประเทศอันสมควร เราอยู่ในประเทศที่รอยเลื่อนน้อย หรือไม่มีรอยเลื่อนเขาก็อยู่สุขสบาย ประเทศอยู่ที่รอยเลื่อนนะ เขา รอจังหวะเลย ก็สิบปีมันจะไหวเสียทีหนึ่ง นี่เราอยู่บนภัยพิบัติเลย เราอยู่กับโลกที่มันเป็นอนิจจัง มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เห็นใหม่ ถ้ามันมีภัยพิบัติ เราก็คีฬของเรา เราก็คีฬของเรา แต่ถ้าเรา คีฬแล้วเราก็คีฬ ถ้ามันเกิดขึ้นเราก็คีฬ เราก็คีฬไม่ตื่น

นี่เวลามันเกิดขึ้นมาแล้วเราก็คีฬ ตื่นจนเราควบคุมตัวเองไม่ได้ เราจะต้องหลบภัย ไม่ใช่วิ่งเข้าไปหาภัย นี่ก็เหมือนกัน เราทำบุญของเราๆ เราจะไปตื่น เราจะไปอะอะมะเทิง ไม่มีประโยชน์หรอก มันไม่เป็นประโยชน์หรอก แต่ถ้าเราเป็นผู้ที่มีสติมีปัญญา เกิดภัยพิบัติขึ้นมา มันมีสติ มันยับยั้ง นี่ก็เหมือนกัน เราจะไปที่ไหนเราก็คีฬยับยั้งของเรา เราก็คีฬรวมระวังของเรา อยู่ในใจของเรา ทำไมต้องสำรวมระวังด้วยละ

เวลาคนเขาเจ็บไข้ได้ป่วยนะ เขาไปหาหมอ หมอเขาบอกว่าอันนี้ก็กินไม่ได้นะ อันนี้ก็กินไม่ได้นะ มันแสดงกับโรคนะ อันนั้นก็ทำให้โรครักษาไม่หายนะ อยากหายไหมล่ะ อยากหายไหม

นี่ก็เหมือนกัน ทำไมต้องสำรวมระวังล่ะ ก็สำรวมระวังเพราะหัวใจของเราไง สำรวมระวังเพราะจิตใจของเราไง ถ้าจิตใจของเรามันสำรวมระวังนะ หลวงตาท่านสอนว่า โค ควาย เวลาเขาเลี้ยง เขาเลี้ยงไว้ ถ้าโคมันผูกไว้ ถึงเวลาจะใช้จะสอยก็ไปจับมันมา แคะเชือกก็เอาไปใช้สอยได้ โค ควายที่เขาเลี้ยงปล่อย เขาเลี้ยงในป่า โบราณเขาเลี้ยงไว้ในป่านะ เวลาจะใช้สอยมันต้องไปตามหามันนะ มันอยู่ไหน อยู่ในป่ามันกว้างขวาง มันอยู่ไหน ต้องไปตามหามันนะ กว่าจะไปเจอมันแล้วต้องทำความคุ้นเคยกับมันนะ เดี่ยวมันจำไม่ได้ มันขวิดเอาอีกนะ แล้วก็พามันกลับบ้านมาเพื่อใช้งาน

สำรวมระวังก็ตรงนี้ไง โค ควายของเรา เราผูกไว้ เราผูกหัวใจของเราไว้ มันมีอะไรเราไม่เป็นเหยื่อของโลก ไม่เป็นเหยื่อของสังคม ไม่เป็นเหยื่อของแชร์ลูกโซ่ คนนั้นก็มาชักนำไป คนนี้ก็มาชักนำไป ถ้าเรามีเงินมีทองเขาก็ชักนำไปเป็นประโยชน์กับเขา ถ้าไม่มีเงินทองเขาก็ไม่สนใจ เขาไม่มามองหรอก เห็นไหม คุณพระสิ ถ้าทุกข์จนเจ็บใจ อดีตชาติไม่เคยเป็นอะไรกันหรอก โอ๊ย! ถ้ารวยๆ นะ โอ๊ยโฮ! อดีตชาติเรามีความสัมพันธ์กันเนาะ อดีตชาติ อดีตชาติต้องมีทันที...มันไปหมดแหละ

อดีตชาติมันก็เป็นอดีตชาติแล้ว มันเป็นประโยชน์อะไรกับปัจจุบันนี้ ปัจจุบันนี้เราก็เป็นพระ ปัจจุบันนี้เราเกิดมาเป็นคน ปัจจุบันนี้เราก็เกิดมาปัจจุบันของเรา ต่างคนต่างทำคุณงามความดีของเรา ต่างคนต่างขวนขวายหัวใจของเรา ต่างคนเพื่อประโยชน์กับเราไง นี่ประโยชน์กับเราไม่ตื่นตื่นไปกับเขา

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมตั้งแต่เรื่องของบุญกุศล เรื่องของท่าน เรื่องของศีล เรื่องของภาวนา เรื่องของสติ เรื่องของปัญญา ปัญญาจะเกิดกับเรานะ อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนเท่านั้นเอาใจของตนไว้ในอำนาจของตน ตนเท่านั้นจะเกิดมรรคญาณ ตนเท่านั้นที่จะเกิดปัญญาญาณที่ชำระหัวใจของเรา ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ให้มันพ้นจากกรรมอันนี้ได้ ฟังธรรมๆ เพื่อสติปัญญาให้หัวใจดวงนี้มันเบิกบาน เอวัง